

İhale Sözleşme Tasarısında hakediş ödemesinden önce sunulacak hakediş evraklarına ilişkin düzenleme yapıldığı Tahsilat Genel Tebliğindeki açıklamalar kapsamında söz konusu evrakların fatura, servis araçları ve şoför bilgi tablosu, servis araçları puantaj tablosu, özmal dışında çalıştırmış olan araçlara yapılan ödemelerin dekontu, vergi borcu bulunmadığına dair belge, sosyal sigortalar prim bildirgesi ve tahakkuk fişi, bir önceki aya ait KDV tahakkuk fişi ve tahsilat

makbuzu, bir önceki aya ait muhtasar ve gelir vergisi beyannameleri ve tahsilat makbuzu olarak belirlenmiş olması

Tahsilat Genel Tebliği'nin "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı kısmında "1. 6183 sayılı Kanunun 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 7 nci maddesiyle değişen ve 1/1/2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 22/A maddesinde "Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

...

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

...

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değıştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. řu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.” hükmü yer almaktadır. Madde hükmü ile bazı ödeme ve işlemler sırasında Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

2. Zorunluluk Getirilen Ödeme ve İşlemler Maddenin Maliye Bakanına verdiği yetkiye istinaden;

a) 1/1/2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

i) 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, kaynağına bakılmaksızın hak sahiplerine 5.000,- liranın üzerinde;

– Bu Tebliğ ekinde yer alan liste (EK-11),

– (EK-11)’de sayılanlar dışında kalan ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanuna göre mal ve hizmet alımları ile yapım işleri (istisnalar dahil),

– (Danıştay Onuncu Dairesinin 26/11/2020 tarihli ve Esas No:2018/795; Karar No:2020/5476 sayılı Kararı ile İptal edilen ibare; Danıştay İDDK’nın 16/2/2022 tarihli E.:2021/1295, K.:2022/470 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar

kesinleşmiştir.)

...

ii) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000,- liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

iii) 5018 sayılı Kanuna tabi olmayan ve 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000,- liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin,

...Bakanlığımıza bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir.

...

Vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılacak ödemeler için aranılmayacaktır.

...

4. 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamına girecek amme alacaklarını tür, tutar ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını belirlemeye Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu yetkiye istinaden "vadesi geçmiş borç" olarak madde kapsamına giren amme alacakları;

i) Tür olarak; yıllık gelir, yıllık kurumlar, katma değer, özel tüketim, özel iletişim, motorlu taşıtlar, şans oyunları, damga, banka ve sigorta muameleleri vergileri, gelir ve kurumlar vergisine ilişkin tevkifatlar ve geçici vergiler ile

harçlar ve bu alacaklara ilişkin vergi ziyai cezaları, gecikme zam ve faizleri,

ii) Tutar olarak; kapsama giren amme alacaklarının toplam 5.000,- lirayı aşan tutarı şeklinde belirlenmiştir.

...

5. 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi uyarınca vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilen ödeme/işlemler ile ilgili olarak ayrıca aşağıdaki açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

...

5.2. 4734 sayılı Kanun kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemeler sırasında vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılması gerekmektedir...” açıklaması,

Hizmet İşleri Genel Şartnamesi’nin “Hakediş ödemeleri” başlıklı 42’nci maddesinde “a) Sözleşme bedelinin iş süresince dönemler itibariyle ödenmesi :

Sözleşme konusu hizmetin yüklenici tarafından belli bir süre boyunca devamlı olarak verilmesi (4 üncü maddede tanımlanan sürekli nitelikte bir iş olması) veya işin bölümlere ayrılabilir olması durumunda sözleşmede belirtilen aralıklarla, kesin ödeme mahiyetinde olmamak ve kazanılmış hak sayılmamak üzere geçici hakediş ödemeleri yapılır. Yüklenici tarafından yapılan işlerin bedelleri, sözleşmedeki kayıtlara ve ilgili kanunlara göre yapılacak kesintiler de çıktıktan sonra, sözleşmenin ödemeye ilişkin hükümleri çerçevesinde kendisine ödenir.

...

1- Toplam Bedel Üzerinden Birim Fiyat Sözleşmelerde;

Geçici hakediş raporları yüklenicinin başvurusu üzerine, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça ayda bir defa düzenlenir. Gelecek yıllara sari olmayan sözleşmelerde yaptırılan işler için, son hakediş raporu bütçe yılının sonuna rastlayan ayın yirminci (20.) günü düzenlenir.

İşe başladığından beri meydana getirilen işler, kontrol teşkilatı tarafından yüklenici veya vekili ile birlikte hesaplanır ve bulunan miktarlar, teklif edilen birim fiyatlarla çarpılmak suretiyle sözleşmedeki esaslara uygun olarak hakediş raporuna geçirilir.

Düzenlenen hakediş raporunun işleme konulabilmesi için, yüklenici veya işbaşında bulunan vekili tarafından imzalanmış olması gereklidir.

Yüklenici veya vekili, bildirilen günde, hakedişe esas hesaplamaların yapılmasında hazır bulunmazsa kontrol teşkilatı hesaplamaları tek başına yaparak hakediş raporunu düzenler ve yüklenicinin bu husustaki itirazları kabul edilmez.

Hakediş raporu düzenlendikten sonra bir hafta içinde yüklenici raporu imzalamazsa kontrol teşkilatı, hakediş raporunu idareye gönderir ve rapor yüklenici tarafından imzalanıncaya kadar idarede hiçbir işlem yapılmaksızın bekletilir. Yüklenici hakediş raporlarını zamanında imzalamazsa, ödemede meydana gelecek gecikmeden dolayı hiçbir şikayet ve istekte bulunamaz.

Hazırlanan ve iki tarafça imzalanmış bulunan geçici hakediş raporu, tahakkuk işlemi yapılıncaya kadar, yetkili makamlar tarafından düzeltilebilir. Ancak bu düzeltme sırasında eski rakam ve yazıların okunabilir şekilde çizilmiş olarak hakediş raporunda bulunması ve düzeltme yapan yetkililerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak bu düzeltmeler yeniden sayfa düzenlemeyi gerektirecek ölçüde fazla ise, esas sayfa üzerinde düzeltmenin yapıldığına ilişkin açıklama bulunmak şartı ile, yeniden ayrı bir sayfa düzenlenip hakediş raporuna eklenir.

Yüklenicinin geçici hakedişleri, itirazı olduğu takdirde,

karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerçekleri, idareye vereceği ve bir örneğini de Hakediş Raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun “İdareye verilentarihli dilekçemde yazılı ihtirazı kayıtlı” cümlesini yazarak ya da bu anlama gelecek bir itiraz şerhi ile imzalaması gereklidir. Eğer yüklenicinin, hakediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılıncaya kadar, yetkililer tarafından hakediş raporunda yapılabilecek düzeltmelere bir itirazı olursa hakedişin kendisine ödendiği tarihten başlamak üzere en çok on gün içinde bu itirazını dilekçe ile idareye bildirmek zorundadır. Yüklenici itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır.

Her hakediş tutarına, eğer sözleşmede öngörülmüşse eklenecek miktar dahil edilir. Bulunan miktardan, bir önceki hakediş tutarı çıkarılarak bulunan miktara, ilgili mevzuata göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi (KDV) eklenir. Bu miktardan sözleşmede yazılı kesintiler, varsa yüklenicinin idareye olan borçları ve cezalar ile kanunen alınması gereken vergiler kesilir. Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanır. Bu tarihten başlamak üzere otuz gün içinde de ödeme yapılır...” düzenlemesi,

Sözleşme Tasarısı’nın “Ödeme yeri ve şartları” başlıklı 12’nci maddesinde “12.1. Sözleşme bedeli (ilave işler nedeniyle meydana gelebilecek artışlara ilişkin bedel dahil) BOTAŞ Doğal Gaz İletim Ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı Mali İşler Müdürlüğünce ve Genel Şartnamenin hatalı, kusurlu ve eksik işlere ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla aşağıda öngörülen plan ve şartlar çerçevesinde ödenecektir:

Hakediş ödemelerinde, hakediş dönemi içerisinde yüklenici ile kontrol teşkilatının birlikte tuttukları kayıtlar esas

alınacaktır. Yüklenici ve Kontrol Teşkilatının kayıtları arasında tutarsızlık olduğu durumlarda Kontrol Teşkilatının kayıtları esas alınacaktır.

Servis araçlarına çalıştığı gün üzerinden ödeme yapılacaktır. Resmi, dini ve idari tatil günlerinde ve ayrıca İdare tarafından hizmette kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan, hizmet veremeyen servis araçlarına ödeme yapılmayacaktır.

Hakediş demeleri aylık yapılacak olup, yüklenici takip eden ayın ilk 7 günü içerisinde hakediş evraklarını idareye teslim edecektir. Hakediş evraklarının idareye teslim edildiği ve onaylandığı tarihten itibaren 7 gün içerisinde hakediş tutarı ödenir.

Yüklenici hakediş talep yazısı ekinde,

İlgili aya ait faturayı,

İlgili aya ait servis araçları ve şoför bilgi tablosunu,

İlgili aya ait servis araçları puantaj tablosunu,

zmal dışında çalıştırmış olduğu araçlara yaptığı ödemelerin dekontunu,

Vergi borcu olmadığına dair belgeyi,

İlgili aya ait SGK'ya vermekle yükümlü olduğu "Sosyal Sigortalar Prim Bildirgesi" ve tahakkuk fişinin veya onaylı e-bildirge tahakkuk çıktısının birer suretini,

Bir nceki aya ait, KDV tahakkuk fişi ve ödendiğine dair vergi dairesinden alınan tahsilat makbuzunun bir suretini,

Bir nceki aya ait muhtasar ve gelir vergisi beyannamelerinin ve vergilerinin denmiş olduğuna dair belgelerin birer suretini,

ibraz edecektir. Aksi halde ödenecek istihkaktan, öncelikle zmal dışında çalıştırılan araç ücretleri ödenecek ve varsa

cezalar kesildikten sonra bakiye yükleniciye ödenecektir. Yüklenici bundan dolayı idareden hiçbir hak ve talepte bulunamaz, istihkakın ödenmemesi sebebiyle sözleşmenin feshi cihetine gidemez.

Yüklenici yapılan işe ilişkin hakediş ve alacaklarını İdarenin yazılı izni olmaksızın başkalarına devir veya temlik edemez. Temliknamelerin noterlikçe düzenlenmesi ve İdare tarafından istenilen kayıt ve şartları sağlaması zorunludur.

12.1.1. Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere 30 gün içinde tahakkuka bağlanır. Bu tarihten başlamak üzere otuz gün içinde de ödeme yapılır.

12.2. Yüklenici iş programına göre daha fazla iş yaparsa, İdare bu fazla işin bedelini imkan bulduğu takdirde öder.

12.3. Yüklenici yapılan işe ilişkin hakediş ve alacaklarını idarenin yazılı izni olmaksızın başkalarına devir veya temlik edemez. Temliknamelerin noterlikçe düzenlenmesi ve idare tarafından istenilen kayıt ve şartları taşıması zorunludur." düzenlemesi yer almaktadır.

Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin 42'nci maddesinden birim fiyat sözleşmelerde geçici hakediş raporlarının yüklenicinin başvurusu üzerine, sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça ayda bir defa düzenleneceği, yapılan işlerin kontrol teşkilatı ve yüklenici ile birlikte hesaplanacağı ve hakediş raporuna geçirileceği, raporun yüklenici tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanacağı, bu tarihten başlamak üzere otuz gün içinde de ödeme yapılacağı anlaşılmaktadır.

Hakediş ödemelerini düzenleyen bahse konu 42'nci maddede hakediş ödemesinden önce yüklenici tarafından idareye sunulacak evraka ilişkin bir belirlemenin bulunmadığı görülmüştür.

Sözleşme Tasarısı'nın 12'nci maddesinde hakediş ödemesinden önce sunulacak hakediş evraklarına ilişkin düzenleme yapıldığı, söz konusu evrakların fatura, servis araçları ve şoför bilgi tablosu, servis araçları puantaj tablosu, özmal dışında çalıştırmış olan araçlara yapılan ödemelerin dekontu, vergi borcu bulunmadığına dair belge, sosyal sigortalar prim bildirgesi ve tahakkuk fişi, bir önceki aya ait KDV tahakkuk fişi ve tahsilat makbuzu, bir önceki aya ait muhtasar ve gelir vergisi beyannameleri ve tahsilat makbuzu olarak belirlendiği görülmüştür.

İdare tarafından şikayete cevapta belirtilen Tahsilat Genel Tebliği'ndeki açıklamalardan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle yapacakları ödemeler sırasında, hak sahiplerinin tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcunun bulunup bulunmadığına ilişkin belge araması gerektiği anlaşılmaktadır. İlgili Tebliğ'de vadesi geçmiş borcun türünün de belirtildiği, yıllık gelir vergisi, katma değer vergisi ve gelir ve kurumlar vergisine ilişkin tevkifatların bahse konu vergi türleri arasında yer aldığı görülmüştür.

Tahsilat Genel Tebliği uyarınca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcunun bulunup bulunmadığına ilişkin belge araması gerektiği, mevcut durumda idare tarafından hakediş ödemesinden önce bir önceki aya ait

KDV tahakkuk fişi ve tahsilat makbuzu, bir önceki aya ait muhtasar ve gelir vergisi beyannameleri ve tahsilat makbuzunun da aralarında bulunduğu belgelerin yüklenici tarafından sunulacağına ilişkin düzenleme yapıldığı, vergi borcu bulunup bulunmadığının tespiti noktasında idare tarafından belge talep edilmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin iddiası yerinde görülmemiştir.

Toplantı No	: 2023/031
Gündem No	: 28
Karar Tarihi	: 31.05.2023
Karar No	: 2023/UH.II-816